

BELGISCHE SENAAAT

 ZITTING 2002-2003

---

12 DECEMBER 2002

Wetsontwerp ter bestrijding van discriminatie en tot wijziging van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding

AMENDEMENTEN

opnieuw ingediend na de goedkeuring van het verslag

Art. 2

— Nrs. 192 en 193: van de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere.

Art. 4

— Nrs. 194 en 195: van de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere.

Art. 6

— Nrs. 196 en 197: van de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere.

Art. 7

— Nrs. 198 tot 200: van de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere.

Zie:
Stukken van de Senaat:**2-12 - 2002/2003:**

Nr. 19: Ontwerp geamendeerd door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Nrs. 20-21: Amendementen.

Nr. 22: Verslag.

SÉNAT DE BELGIQUE

 SESSION DE 2002-2003

---

12 DÉCEMBRE 2002

Projet de loi tendant à lutter contre la discrimination et modifiant la loi du 15 février 1993 créant un Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme

AMENDEMENTS

redéposés après l'approbation du rapport

Art. 2

— N°s 192 et 193: de M. Vandenberghe et de Mme De Schamphelaere.

Art. 4

— N°s 194 et 195: de M. Vandenberghe et de Mme De Schamphelaere.

Art. 6

— N°s 196 et 197: de M. Vandenberghe et de Mme De Schamphelaere.

Art. 7

— N°s 198 à 200: de M. Vandenberghe et de Mme De Schamphelaere.

Voir:
Documents du Sénat:**2-12 - 2002/2003:**

N° 19: Projet amendé par la Chambre des représentants.

N°s 20-21: Amendements.

N° 22: Rapport.

Art. 11

— Nr. 201: van de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere.

Art. 19

— Nr. 202: van de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere.

*
* *

Nr. 267 VAN DE HEER **GEENS** C.S.

Art. 5bis (nieuw)**Een artikel 5bis invoegen, luidende:**

«Art. 5bis. — § 1. Verschillen in behandeling op grond van leeftijd vormen geen discriminatie indien zij objectief en redelijk worden gerechtvaardigd door een legitiem doel, met inbegrip van legitieme doelstellingen van het beleid op het terrein van de werkgelegenheid, de arbeidsmarkt of de beroepsopleiding, en de middelen voor het bereiken van dat doel passend en noodzakelijk zijn.

Dergelijke verschillen in behandeling kunnen onder meer omvatten:

1° het creëren van bijzondere voorwaarden voor toegang tot arbeid en beroepsopleiding, van bijzondere arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden, met inbegrip van voorwaarden voor ontslag en beloning voor jongeren, oudere werknemers en werknemers met personen ten laste, teneinde hun opnemingsproces te bevorderen, en hun bescherming te verzekeren;

2° de vaststelling van minimumvoorwaarden met betrekking tot leeftijd, beroepservaring of -anciënniteit in een functie voor toegang tot de arbeid of bepaalde daaraan verbonden voordelen;

3° de vaststelling van een maximumleeftijd voor aanwerving, gebaseerd op de opleidingseisen voor de betrokken functie of op de noodzaak van een aan pensionering voorafgaand redelijk aantal arbeidsjaren.

§ 2. Vormt geen discriminatie op grond van leeftijd de vaststelling, in ondernemings- en sectoriële regelingen inzake sociale zekerheid, van een toetredingsleeftijd of van een leeftijd voor het verkrijgen van het recht op pensioen- of invaliditeitsuitkeringen, inclusief de vaststelling van verschillende leeftijden voor werknemers of voor groepen of categorieën werknemers, in de ondernemings- en sectoriële regelingen

Art. 11

— N° 201: de M. Vandenberghe et de Mme De Schamphelaere.

Art. 19

— N° 202: de M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere.

*
* *

N° 267 DE M. **GEENS** ET CONSORTS

Art. 5bis (nouveau)**Insérer un article 5bis, rédigé comme suit:**

«Art. 5bis. — § 1er. Des différences de traitement fondées sur l'âge ne constituent pas une discrimination lorsqu'elles sont objectivement et raisonnablement justifiées par un objectif légitime, notamment par des objectifs légitimes de politique de l'emploi, du marché du travail ou de la formation professionnelle, et que les moyens utilisés pour réaliser cet objectif sont appropriés et nécessaires.

Ces différences de traitement peuvent notamment comprendre:

1° la mise en place de conditions spéciales d'accès à l'emploi et à la formation professionnelle, d'emploi et de travail, y compris les conditions de licenciement et de rémunération, pour les jeunes, les travailleurs âgés et ceux ayant des personnes à charge, en vue de favoriser leur insertion professionnelle ou d'assurer leur protection;

2° la fixation de conditions minimales d'âge, d'expérience professionnelle ou d'ancienneté dans une fonction, pour l'accès à l'emploi ou à certains avantages liés à l'emploi;

3° la fixation d'un âge maximum pour le recrutement, fondée sur la formation requise pour le poste concerné ou la nécessité d'une période d'emploi raisonnable avant la retraite.

§ 2. Ne constitue pas une discrimination fondée sur l'âge la fixation, pour les régimes professionnels de sécurité sociale, d'âges d'adhésion ou d'admissibilité aux prestations de retraite ou d'invalidité, y compris la fixation, pour ces régimes, d'âges différents pour des travailleurs ou des groupes ou catégories de travailleurs et l'utilisation, dans le cadre de ces régimes, de critères d'âge dans les calculs actuariels, à

inzake sociale zekerheid, en het gebruik, in het kader van die regelingen, van leeftijdsriteria in de actuariële berekeningen, mits dat niet leidt tot discriminatie op grond van geslacht. »

Verantwoording

Dit artikel is gebaseerd op de tekst van de richtlijn 2000/78/EG van de Raad van 27 november 2000 tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep. De indieners zijn van mening dat dit wetsontwerp verder gaat dan de oorspronkelijke bedoeling van de Europese regelgeving. Enkele bijkomende toelichtingen inzake bovenstaand amendement zijn onder meer dat de leeftijdsgebonden verschillen in behandeling zodanig belangrijk zijn dat de uitzondering die er betrekking op heeft specifiek en uitdrukkelijk zou moeten omschreven worden. De invoering van deze uitzondering en de vermelding van de omstandigheden waarin een verschil in behandeling aanvaardbaar is, verleent in eenieders belang een verhelderende en concrete inhoud aan relatief abstracte principes. Ingevolge het ontbreken van een uitdrukkelijke uitzondering met betrekking tot de leeftijdsgebonden verschillen in behandeling worden alle maatregelen die in dergelijke verschillen voorzien algemeen weer ter discussie gesteld: dat leidt tot een grote rechtsonzekerheid, een gevaar voor een echte inflatie van processen en uiteindelijk de wens om te vermijden gebruik te maken van dergelijke maatregelen die potentiële geschillen doen ontstaan. Zowel de werknemersvertegenwoordigers als de werkgeversvertegenwoordigers in de NAR zijn vragende partij voor de uitdrukkelijke invoering van deze uitzondering, die in ruime mate wordt gerechtvaardigd door het streven om de rechtszekerheid van alle betrokken partijen te vergroten.

André GEENS.
Jean-Marie DEDECKER.
Vincent VAN QUICKENBORNE.

condition que cela ne se traduise pas par des discriminations fondées sur le sexe. »

Justification

Cet article est basé sur le texte de la directive 2000/78/CE du Conseil du 27 novembre 2000 portant création d'un cadre général en faveur de l'égalité de traitement en matière d'emploi et de travail. Les auteurs estiment que le projet de loi à l'examen va au-delà de l'objectif initial de la réglementation européenne. Parmi les éléments supplémentaires justifiant le présent amendement, signalons notamment que les différences de traitement fondées sur l'âge revêtent une importance telle que l'exception y afférente devrait être décrite de manière spécifique et explicite. L'instauration de cette exception et la mention des circonstances dans lesquelles une différence de traitement est admissible permet, dans l'intérêt de chacun, de donner à des principes relativement abstraits un contenu concret et éclairant. Compte tenu de l'absence d'une exception explicite relativement aux différences de traitement fondées sur l'âge, toutes les mesures prévoyant de telles différences sont remises globalement en question: il s'ensuit une grande insécurité juridique, un risque d'inflation véritable du nombre de procès et, en fin de compte, le souhait d'éviter d'utiliser pareilles mesures de nature à susciter des litiges potentiels. Les organisations représentatives des travailleurs et des employeurs réunies au sein du CNT appellent de leurs vœux l'instauration explicite de cette exception, qui se justifie largement dans le souci d'améliorer la sécurité juridique pour toutes les parties concernées.